

групи на початковому етапі велика увага приділяється індивідуалізації навчання. Ігрові прийоми під час опрацювання фонетики спрямовані на усунення удаваної або реальної фрустрації, мовних бар'єрів. Так, при роботі над скоромовками усі студенти відчують фонетичні проблеми, які долаються колективно — усе це створює дружню партнерську атмосферу, яка є важливим чинником успішності реалізації поставлених завдань. У подальшому викладач все більше й частіше залучає студентів до партнерської роботи при опрацюванні граматики і лексики, коли використовуються прийоми взаємоперевірки та взаємокорекції. Зазначимо, що ближче до другого семестру група поступово стає більш однорідною з точки зору володіння мовними навичками.

Вивчення мови у мовному середовищі має незаперечні переваги з огляду на те, що студенти мають змогу переносити у практику реального спілкування знання, набуті під час аудиторної роботи. На занятті студенти одержують конкретні завдання (технології діяльносного підходу), які вони мають виконати, застосовуючи мовні навички. Так, студенти першого курсу, одержуючи підручники в бібліотеці, самостійно заповнюють формуляри і демонструють викладачу граматичну та лексичну правильність. За підтримки викладача-мовника й предметника студенти готують комп'ютерні презентації (наприклад, при опрацюванні курсу «регіональної економіки»).

Підсумовуючи, зазначимо, що викладач-мовник використовує широкий спектр інноваційних прийомів з метою підтримки високої мотивації студентів в умовах мовного середовища. Серед них вирізняються мовні ігри, використання мультимедійних засобів, виконання реальних завдань і міні-проектів.

Чезганов С. А., ст. викладач
кафедри української мови та літератури

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА»

Перш за все, слід зазначити, що від самого початку формування соціуму пошуки шляхів оптимізації набуття нових знань були пов'язані зі створенням інноваційних дидактичних прийомів. За тисячоліття існування цивілізації та школи як такої накопичено ве-

личезний досвід у царині навчання, від якого сучасна школа не може відмовлятися. Втім, кожний етап становлення суспільства висуває до школи свої нагальні вимоги, які можна задовольнити з урахуванням «технологічної» і ментальної складових суспільного розвитку. Сучасний цивілізаційний етап відрізняється від попередніх все більшою швидкістю поширення інформації, створенням все більш досконалих носіїв для розповсюдження й відтворення цієї інформації. Зрозуміло, що Інтернет, соціальні мережі являють собою не тільки чудовий матеріал, але й новітній засіб для одержання знань. Разом з цим, місія викладача ускладнюється, оскільки сьогодні він повинен бути не тільки педагогом, а й науковцем, методистом, посередником між джерелом інформації та студентами, експертом, користувачем комп'ютерних технологій тощо. Іншими словами, викладач має докорінно переглянути своє ставлення до процесу навчання й налаштуватись на постійне самовдосконалення і партнерські стосунки зі студентами.

Сучасна дидактика викладання іноземних мов, зокрема української як іноземної, спрямована на вивчення мови через практику та діяльність. Діяльнісний підхід, який передбачає вирішення конкретних актуальних для студентів завдань засобами мови, є прогресивною педагогічною технологією, що включає низку інноваційних прийомів. Серед них слід виокремити такі:

- урізноманітнення форм роботи (індивідуальна робота, робота в тандемі, у малій групі, залучення сильних студентів для роботи зі слабкими);

- застосування новітнього обладнання, технологічних «гаджетів» (персональні комп'ютери, планшети, відеопроєктори, інтерактивні дошки, мобільні телефони, підключені до інтернет-мережі);

- впровадження навчальних посібників нового типу, що включають основний підручник і низку посібників, практикумів (у тому числі інтерактивних) з урахуванням етапів і форм навчання;

- використання прийомів, завдань, що сприяють підвищенню мотивації при вивченні мови, а саме: пропонувати проблемні завдання, елементи ділових ігор з актуальною для студентів тематикою у межах обраної ними спеціалізації, використовувати автентичні матеріали (інтернет-сайти, форуми, телепрограми, науково-навчальні тексти тощо), залучати до участі у конкурсах, семінарах, конференціях, створювати на заняттях та поза аудиторією колективні документи (збірки міні-оповідань, віршів, газету, одноактні п'єси тощо).

На наш погляд, говорячи про інноваційність у навчанні, слід звернути увагу на дві сторони цього феномену — «інновацій-

ність» педагогічного мислення, тобто переосмислення викладачем своєї ролі в нових умовах «глобального» світу, та технологічну інноваційну складову, яку викладачі повинні активно впроваджувати у процес вивчення іноземних мов.

Черницька Т. В., канд. екон. наук, старший викладач
кафедри міжнародної економіки

СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У СТУДЕНТІВ

Ключовим завданням професійної освіти в умовах сьогодення є підготовка компетентних, креативних, конкурентоспроможних фахівців, які здатні адаптуватися до мінливих економічних реалій сучасності, оперативно реагувати на потреби ринку праці, орієнтуватися в потоках інформації, бути готовими до подальшої безперервної самоосвіти та самореалізації. У розв'язку даного комплексного завдання чільне місце посідає формування професійних компетенцій, що поєднує у собі теоретичні знання, практичні вміння та навички, професійно значущі якості особистості, а також здатність і готовність реалізувати все це на практиці.

Одним із найефективніших механізмів формування практичних компетенцій у студентів є *контекстне навчання*. Дана технологія забезпечує передусім розв'язання завдань повноцінної професійної підготовки компетентного фахівця. Необхідною умовою ефективності контекстного навчання є організація цілісного професійно спрямованого навчального процесу. Головна мета даної технології — забезпечення умов для професійного становлення особистості сучасного конкурентоспроможного компетентного фахівця, готового до професійної діяльності. В рамках контекстного навчання зміст навчальної діяльності студента формується не тільки з урахуванням логіки науки, а й через модель фахівця — з врахуванням логіки майбутньої професійної діяльності, що надає цілісності, системної організованості та особистісного сенсу засвоєваним знанням та навичкам, а також професійним якостям. Зміст навчання проектується не як навчальний процес, а як предмет навчальної діяльності, що послідовно трансформується у предмет діяльності професійної.

Основною складовою контекстного навчання є *проблемна ситуація*, яка передбачає активацію продуктивного мислення сту-